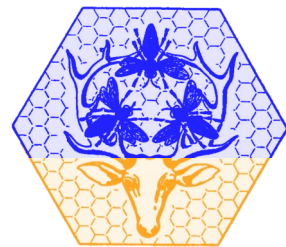

Bi - Ord

Nyt fra Hørsholm Biavlerforening

Nr. 105

April A 2022

Rose Marie
ta'r
ordet

Kære medlemmer

Kom med på HBF's årlige sommerudflugt lørdag den 11. juni.

Turen går i den tidlige sommertid henover Sjælland sydvest på til det smukke Glænø, hvor Svend Sejr cirka halv ti fortæller om og viser os ren avl af dronninger. Vi får en velfortjent medbragt kop hed kaffe og en klemme og kører sammen med Svend tilbage til Flakkebjerg, hvor der er åbent hus. Der er vi fremme ved 11'tiden. Her ser vi til stedets bier. Per Kryger viser staderne frem og gør os klogere på bekæmpelse af varroamider. Mellem 12 og 13 spiser vi vore medbragte madpakker i kantinen. Her finder formanden også de hjemmebagte kager frem. Ved 14'tiden har alle fået mulighed for at se sig omkring i Flakkebjerg og fået vist og vasket – også vores egne bier. Hjemturen går over Sorø, hvor Flemming Vejsnæs åbner døren for os til Danmarks Biavlerforening og fortæller. Til sidst spiser vi aftensmad i Støvele Katrines hus ved Sorø smukke sø. OBS! Det er en stor hjælp for Per Kryger om vi melder os til det åbne hus i Flakkebjerg **NU**. (Se mere om udflugten på side 5).

Kærlig hilsen Rose Marie

Ta' med på sommerudflugt

I år besøger vi Glænø, hvor vi ø-parrer vore dronninger, - oplever Flakkebjergs varroa-forskning - og kigger ind hos DBF i Sorø.

Ny viden, ny energi. Tag med den 11. juni. Lær noget nyt. Se Danmarks Biavlerforening indefra. Smag formandens kage ☺. Se dagsprogrammet - og se hvor du tilmelder dig : side 5.

Svend Sejr

Per Kryger & Aarhus Universitet inviterer til 'Åbent Hus'.

**I DETTE
NUMMER**

Væger afløser sticks

Lektion i Biskolen

Den dovne biavler

Velkommen til nye medlemmer

Byg din egen sværme-kasse

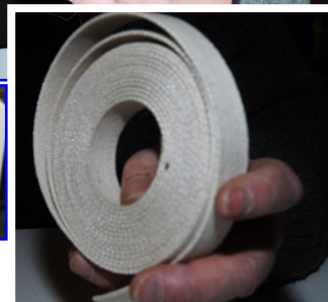
Design og bier

Tour de Apiculture

Slip af med dødsboer

Kom til standerhejsning søndag den 1. maj kl. 13

Be-VÆGE-lige sticks

I 2021 angreb vi varroamiderne med nye våben. Når varroamiderne fordobler deres antal hver måned, når der sker en 100-dobling af varroamiderne på én sæson, og når der sker en tidobling af mider i bifamilien fra år til år, taler alt for en tidlig og vedholdende indsats med sticks mod varroamiden.

Der er intet mystisk ved sticken.

Til en enkelt pind skal du bruge:

- 6 gram glycerin
- 6 gram oxalsyre
- 23x10 cm ostelærred.
- 25 cm lange og 2 cm brede straps og
- En hæftemaskine.

Ole Sam anbefaler brug af kun 5 gram oxalsyre, fordi massen så krystalliserer langsommere.

Og sådan gør du:

Fold ostelærredet ca. fire gange rundt om strappen og skyd tre hæfteklammer igennem. Opvarm glycerinen i en gryde, hvorefter oxalsyren iblandes under kraftig omrøring. Placer en 8 liters plasticpose i en balje. Stik de ostelærred-omviklede straps ned i posen og hæld den lune glycerin/oxalsyremasse i posen. Luk posen og læg posen ned og vend den flere gange så ostelærredet suger glycerin-massen op.

For at forenkle arbejdsprocessen har Peter Sjøgren eksperimenteret med at udskifte straps med først blød masonit - og siden - med endnu bedre resultater: bomuldsbånd/ bændler fra Bauhaus til 15,95 kr. pr. meter. Klippet i stykker på 20 cm. Funktion og produktion er uændret. Men bomuldsbånd på 20 cm er meget hurtigere at fremstille.

Glycerin vejes af

Glycerin varmes i vandbad

Oxalsyre vejes af

Oxalsyren tilsættes glycerinen

Opvarmes til 80 C

Afvejning til 8 væger/ bændler: 96 gram

Syre/glycerin-massen hældes på vægerne

Tests, (gennemført i 2021 af USDA: USA's landbrugsministerium) af argentinske Aluen Cap: cellulose strips imprægneret med oxalsyre, melder om en klar positiv virkning. Strips holder varroa-niveauet lavt, men dræber dog ikke alle mider.

PS: Nordsjællands Bivener (Lyngby), der er medlem af Nordsjællands Voksklub har ikke godkendt sticks og vil ikke anbefale sticks til deres medlemmer. Til gengæld vil de ikke modsætte sig, at andre medlemmer af Nordsjællands Voksklub - (som eksempelvis HBF) anvender sticks.

Hørsholm Biavlerforening

Formand: Rose Marie Tillisch, Rungsted Strandvej 47B, 2960 Rungsted Kyst, tlf.: 4142 3486, rosemarietillisch@icloud.com

Kasserer: Mogens Snog, Gormsvej 8, 2960 Rungsted Kyst. 31764588, mogens.snog@gmail.com - Bank: 1329 0290 051747.

Øvrig bestyrelse: Jens Blume Larsen: 6169 4995, Kirsten Wielandt: 4913 2117, Robbie Jørgensen: 3121 1032, Peter Stærmosé 2030 6560 og Ole Michael Jensen: 4557 1659.

Suppleanter: Susse Mohr Markmann 4050 6222 og Ella Stubben: 4828 0145, 2927 3195.

Syning af bifamilie foretages af foreningens kyndige biavlere. Foreningen har 11 kyndige biavlere:

Bjarne Sørensen, 9133 3530 / permilleogbjarne@privat.dk. Peter Hørning, 4818 8890 / peter.gabriela@mail.dk. Peter Talmark 2164 0140 / talmark@hotmail.com. Søren Wiium-Andersen 5178 9115 / wa23@hotmail.dk. Finn Steno Thygesen, 4817 0220 / 2172 0961 / bifinn@hath.dk. Else Frydensberg, 5211 3800 / else@fryd.dk. Ole Frydensberg 5311 3800 / ole@fryd.dk. Jacob Johan Mohr Markmann, 4051 5880 / jjmm@watch-out.dk. Svend Løv, 2321 5340 / svendbier@gmail.com. Susse Markmann, 4050 6222 / sussem@gmail.com. Peter Sjøgren 40638208/ peter@sjoegren.dk.

Skolebigård: bipavillon og bistader i Rungsted Hegn, bag skovløberhuset for enden af Sdr. Jagtvej.

Naturens Hus, **Enghave 38, 2960 Rungsted:**
Hjemmeside: www.horsholmbiavl.dk

Få gang i salget

Går honningsalget trægt, kan et frisk personligt design stimulere afsætningen.

Har du forsøgt dig med at skamrose kvaliteten af din honning for at booste din omsætningen?

Har du solgt din honning hen over sæsonen som forårshonning, sommerhonning, og sensommerhonning sammen med en beskrivelse særlige sensoriske oplevelser og en liste med de mest fremherskende blomster i de forskellige måneder? Har du døbt dine sorts-honninger med eksotiske mærkelige stednavne: som Sor-tebakke-honning, Dybendal-honning osv. for mere end at antyde, at din honning har en ganske særlig historie? Så må du også gi' dig i lag med design af dine etiketter og valg af emballage.

Honning med segl

Cort Hytofts og hele familien har arbejdet med design. Etiketten er kreeret af Corts datter Amalie. Derfor fremstår initialerne A.H. på forsiden af etiketten.

af etiketten. 'Bi-Stoffer' er navnet på min Bigård, og dækker blandt andet over de mulige 'stoffer' (honning, voks mm) bierne kan producere. Derudover er mit bi-projekt startet sammen med min søn Christoffer (øgenavn Stoffer), fortæller Cort. Selve honningen kalder vi 'Lindebo honning', fordi vore bistader står på den vej, vi bor på (Lindebo).

Forsegling

Etiketten på låget, har en lille 'strip' i forlængelse af selve den runde etiket. 'Strippen' går nedover låg og glas, og virker dermed som en forsegling af låget. Således kan kunden se, at

Cort ved høsten på Hørsholm Skole i 2020.

andre ikke har åbnet det nye glas honning. -Da honning er en fødevarer, bør et sådant segl efter min mening være en selvfølge. Specielt da jeg ikke selv kan lide tanken om, at andre eventuelt har haft fingrene i den fødevarer jeg køber, siger Cort.

Etiketterne (den firkantede, den runde med 'strip' og den lille med dato/info) har Cort selv udformet, passende til 225 gr. og 450 gr. glas, og fået mangfoldiggjort på et trykkeri.

Vælg glas og etiket

Ifølge Ole Michael har biavleren rigtig stor indflydelse på det produkt, han/hun til sidst står med i hånden. Honningen bliver forskellig afhængig af sæson og høsttidspunkter - lige som måden, biavleren udvinder, rører og tapper på, spiller ind. 'Man' skal imidlertid som biavler kvaje sig eklatant for at ende med en honning, der ikke er i topkvalitet. -Derfor er det værd at 'skilte' med. Det gør man ved at tappe honningen på et flot glas og ved at sætte en flot etiket på, fastslår Ole Michael.

Glas fås i utallige udformninger. Kig blot ind på Bibutikkens og Bihusets hjemmesider. Etiketten kan du få skræddersyet i Danmarks Biavlerforenings webshop, eller i stedet bestille de klassiske med de tre bier. I begge tilfælde bliver der påtrykt DBF kontrolnummer. Vælger du at designe din egen etiket, klares det nemt på computeren. Print på almindeligt papir og lim på med mælk. Vil du samtidig give den garanti, som kontrolnummeret

Honning
fra Skolebigården
i Rungsted Hegn

Bier henter nektar og pollen i en radius af 3 km. Det betyder, at bierne i de 15 bistader i Skolebigården har afsøgt et areal på 25 km². Måske har de også besøgt blomster i din have.

Sundhedsstyrelsen fråråder at give honning til børn under et år.

Også godt efter dec. 2023

Netto 450 gram

giver, bestiller du blot en rulle guldetiketter og placerer en på låget eller på bagsiden af glasset. Hørsholm Biavlerforening har netop valgt den løsning.

Emballage på nettet

Guldetiketten

...er til dig, der gerne vil bruge din egen etiket, men som ønsker at være under Danmarks Biavlerforenings kvalitetsgaranti, -kontrol og produktansvarsforsikring. Størrelse: 3,0 x 4,0 cm. Rulle med 1000 etiketter bestilles på Danmarks Biavlerforenings webshop.

I Bibutikken og Bihuset kan du finde flere forskellige typer glas-emballage, uden den helt store prisforskel.

Ofte på et meget lille erfaringsgrundlag fra Skolebigården har Allan kunnet konstatere, at de sekskantede glas var mere populære blandt kunderne end de almindelige runde glas.

Men på nettet er der mange andre løsninger: Lige fra plastik-sticks med honning til emballage, som snarere skaber associationer til parfume-industrien.

Honning i kemi-lokalets reagensglas kan realiseres til en billig penge... hvad

man ikke skal

forvente med honning dispensereren ovenfor eller den kunstneriske emballage til venstre.

Lær af dine bier

For mange er det en lidt trøls opgave, hele tide at skulle se til sine bier, for på den måde at være sikker på, at de har det godt, ikke mangler plads eller er gået i sværtilstand. Det er da også en forkert tilgang. Bierne ved godt, hvad de gør, og behøver ikke indblanding udefra. Så tænk omvendt: Hvad kan jeg lære af bierne for at blive en god biavler eller bedre: Hvad skal jeg gøre for at opnå biernes anerkendelse - når "vi" nu alligevel skal være sammen.

Opnå biernes anerkendelse

Observer og lyt til dine bier! Så varer det ikke længe, før du kan lægge bi-dragten fra dig og give dine handsker til en biavler, der endnu ikke har opnået biernes respekt og anerkendelse.

Når du besøger dine bier, så husk at du er gæst. Kast først et blik på biernes indgang: flyvesprækken: Ser det rigtigt ud? Bæres der pollen ind, og svarer trafikken ud og ind til det, du forventer? Er der fri bane?

Lyt til musikken

Åbn bistadet; men roligt og med opmærksomheden rettet mod lyden i stedet. Bier lyder forskelligt afhængig af, om det er grå hverdag, eller det er solskin, og der er højt humør. Er der noget på færde, fx en kommende sværkning, eller føler bierne sig af en eller anden grund forstyrret, vil lyden være en anden. Er der ikke god musik i bistadet, så vent med at kigge til en anden dag.

Lær duften at kende

Når der så åbnes, er det duften og varmen, man skal være opmærksom på. Den sunde og velfungerende bifamilie dufter godt, lidt sødligt og med et behageligt anstrøg af lun voks, og så stråler varmen op fra yngellejet. Giv ikke røg, før du har mærket netop denne duft og luret, hvor yngellejet befinder sig. Blæs ikke røg ned mellem tavlerne og slet ikke ned i yngellejet. Bevar det gode venskab med dine bier og forpest ikke atmosfæren i stedet.

Ro på

Bierne må ikke flyve op. De skal tværtimod gå stille og roligt rundt på tavlerne. Bifamilier er som mennesker. Nogle er mere nervøst anlagt og mere opfarende

end andre. Men blot man undlader at provokere, vil de fleste bier tage pænt imod en. Se om bierne sidder tæt hen over yngellejet. Det er her, du finder det travleste hjørne af bistadet. Det er som at være i børnehaven, hvor pædagogerne har nok at se til. De ænses ikke, at man kigger dem over skulderen, blot man ikke blander sig i pædagogikken. Det samme i bistadet. Her kan man godt skubbe lidt til bierne, blot der ikke kommer en ubehagelig dunst fra plastik-, gummi- eller læderhandsker. Rene hænder ænses bierne ikke.

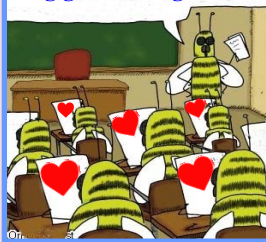
Bemærk kugleformen

Tjek yngellejet, og se til at der er et pas-

yngel-, pollen eller honningafdelingen "bule" ud og fylde ekstra meget. Her kan vi overveje at omorganisere lidt for at lette bierne i deres arbejde, fx ved at sætte en kasse over, så honningen kan "bule" den vej og ikke mase sig ind i yngellejet.

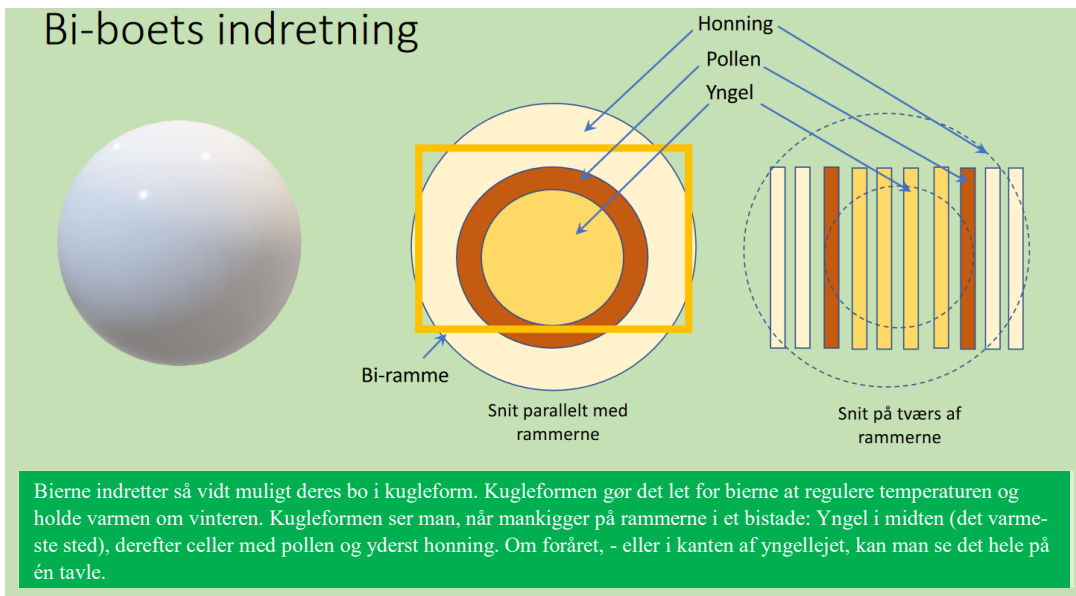
TIDLIGERE BI-SKOLE LEKTIONER:

Tag godt imod gæsterne

Bi Ord 100: nr. 1 2021:
Der er ikke noget, der hedder vintertab.

Bi Ord 101: nr. 2 2021:
Det fantastiske ved bifamilien er biernes evne til at gå ind og ud af dvale...
Bi Ord 102, nr. 3 2021:
Sjusk ikke med indvinterringen
Bi Ord 103: nr. 4 2021
Honning & Høst
Bi Ord 104: nr. 5 2022
Tidligt forårstjek

Fat dig i korthed

Bierne er tålmodige væsener. Men har du travlt, så nøjes evt. med at tjekke drone-tavlen og udsæt læringen til næste gang. Skær den ældste drone-yngel fra og se

sende forhold mellem æg, larver og forseglet yngel. Er du ikke god til at se æg, skal du tage et par briller på med mere styrke - indtil du kan se æggene tydeligt. Du skal samtidig kunne se de mindste larver, der sidder nabo til æggene dyppet i hvid fodersaft. Har du én gang lært mønstret at kende, behøver du ikke at se æg længere for at vide, om der er æg. Bemærk i hvor høj grad, det er lykkedes bierne at fastholde "kuglen", dvs. spare på varmen og arbejde efter den plan, de altid har med sig: inderst yngellejet med den høje temperatur. Uden om en kugle af pollen og yderst honning. Husk det på, at pollen, der er protein, skal være lige ved "hånden", dvs. biernes kindbakker for at være inden for rækkevidde.

til, at der er ny yngel på vej, dvs. æg. De skal sidde på den del, der er ved at blive udbygget. Dronningen besøger hele tiden dette afsnit for at se, om der skulle være plads til endnu et drone-æg eller to. Så benyt chancen til at hilse på Damen, inden du svinger kniven. Er der æg på drone-tavlen er alt godt. Er der ikke æg kan der være en sværm på vej. Det får du bekræftet, hvis der sidder dronningeceller i kanten af dronetavlen. Så er der sikkert også dronningeceller i kanten af andre tavler.

Se lektion 7 i næste nummer af Bi-Ord: Hvad kan vi lære af at studere dronningeceller.

RYD OP - GØR KLAR

Først i maj er bifamilien selvforsynende. Indtil maj æder bierne i stedet mere foder, end trækbiene bærer ind.

I fællesskab skal bisamfundets individer have banket en bistrykke op, der kan matche det store udbud af nektar og pollen fra de blomstrende frugttræer. Og bierne kan ikke trække på tidligere erfaringer. Det er biernes første forår. Og det gælder måske også for dronningen.

Kig til dine bifamilier. Løft på magasinerne og tjek, at der er tilstrækkeligt med foder.

Pil ikke ved yngeltavlerne. Men fjern tomme tavler og ryk evt. på fyldte fodertavler. Tjek at der er fodertavler foran bi-klyngen i trugstaderne og frem mod flyvespalten i opstablingsstaderne.

Er der kun to, eller mindre end to, fyldte foder-tavler, så læg en tynd skive fugtet Api Fonda på bærelisterne. Læg plastic over. Og bierne får en god start på en ny sæson.

Når stikkelsbærerne har blomstret skal hardwaren også ha' en overhaling. Og vil du give voksmøllene en advarsel, så stabl 4-5 tomme magasinkasser oven på hinanden. Sæt en dyb tallerken med 32 pct. eddike i toppen. Smid en presenning over og lad den stå i to dage.

Gi' en varm velkomst

I samarbejde med Hørsholm Kommune, Røde Kors, Svitlana & Dmytro forbereder HBF en varm velkomst til de ukrainere, der søger tilflugt i Hørsholm Kommune. HBF påtænker et velkomstmøde og en invitation til at deltage i foreningens medlemsaktiviteter.

Skriv til: info@horsholmbiavl.dk, hvis du vil hjælpe til med forberedelserne...

Sommerudflugt '22 i detaljer

Peter på Glæno

Kl. 8: Mødes vi på P-pladsen ved Ridebanen lige overfor kirkealleen og sætter kurs mod Skælskør. Vi fylder vi bilerne op, hvor det kan lade sig gøre.

Kl. 9:30: Når vi frem til Glænøvej 288, Skælskør. (Svend Sejr står og vifter ved vejkanten ☺). Svend er samme morgen kørt fra Jylland med paller med jomfruer. Svend fortæller os om ren avl.

Vi drikker formiddagskaffe og spiser formandens hjemmebagte kage.

Flakkebjerg/ Århus Uni.

Kl. 11: Tilslutter vi os Per Krygers 'Åbent Hus' i Flakkebjerg. Forsøgsvej 1, 4200 Slagelse. (Se boksen). Vil du lære at vaske bier, opfordrer Per dig til at medbringe 300 bier. (Måske ta'r bigårdsmestrene bier med fra Skolebi-gården).

Kl. 12-13: Spiser vi frokost-madpakken i kantinen eller ude i sommervejret. Du kan ikke købe mad og drikke i kantinen.

Kl. 14:30: kører vi fra Flakkebjerg med kurs mod Biavlerforening: Fulbyvej 15, 4180 Sorø.

Kl. 15:30: Vi ankommer vi til DBF hvor Flemming Vejsnæs vil fortælle om Biavlerforeningens og sit eget arbejde.

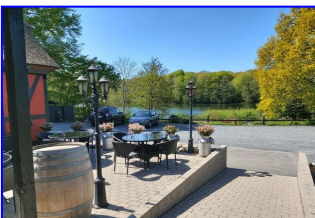
Flemming Vejsnæs

Kl. 16:30: Vi parkerer bilerne ved Støvlet Katrines hus, Slagelsevej 63, 4180 Sorø. Vi går tur langs søen til Sorø Akademi t/r. Formanden fortæller intenst og på fem minutter om H. C. Andersen, hans gode ven B. S. Ingemann og deres natursyn.

Andersen & Ingemann

Støvlet Katrines Hus

Kl. 17:30: Til dem, der vil blive og spise: Vi booker et bord og bestiller en hovedret (Helleflynder, som man selv betaler) i Støvlet Katrines Hus ... for dem der forinden har besluttet sig for en langsom tur hjemover Sjælland.

Ingemanns ø

Åbent hus i Flakkebjerg

Varroamider kan bekæmpes med andet end syre og dronetavler. På Forskningscentret i Flakkebjerg har man gennem nogle år udviklet og testet to alternative syrefri-metoder:

Varroamiderne kan enten bekæmpes ved at indespærre dronningen i 25 til 28 døgn eller ved at fjerne al yngel fra bifamilien for at hindre varroa-midernes opformering. (Metode kendt fra 'den dovne biavler' ☺).

Nu vil Per Kryger/Århus Universitet/ Flakkebjerg inddrage flere biavlere til en praktisk afprøvning af metoderne og inviterer biavlere til åbent hus i Flakkebjerg den 11. juni 2022 fra kl. 10-15.

-Der vil være en teoretisk gennemgang af metoderne, og en praktisk demonstration i

vores bigård, fortæller Per Kryger, der også vil fremlægge resultater af forskning i metoder til at optimere honning-produktionen. Har du en bi-prøve med godt 300 bier med til Flakkebjerg, kan du prøve at vaske varroa af bierne og få en vurdering af, om de trænger til at blive behandlet. Er du forhindret i at deltage den 11. juni, har Flakkebjerg også 'Åbent Hus' den 12. juni, hvis der er mindst 40 tilmeldte.

Flakkebjerg/ Århus Uni.

Vigtigt: Tilmeld dig med det vuns og to gange:

<https://www.conferencemanager.dk/aabenthus-biavl> & info@horsholmbiavl.dk

Vi avler dronninger

I Skolebigården producerer vi hvert år en stribe nye dronninger.

Dronningerne produceres i et åbent kursus for alle medlemmer – erfarne som uerfarne. Formålet med kurset er, at kursisterne lærer at avle deres egne dronninger, og at vi får produceret tilstrækkeligt med dronninger, så alle kursister kan få en dronning med sig hjem, og Skolebigården årligt kan opdateres med nogle friske dronninger, så Skolebigården altid har unge og venlige bier. Overskydende familier sælges for medlemspris til foreningens biavlere.

Kurset er praktisk anlagt

Biavl, herunder dronningeavl er et håndværk, som kræver, at man selv arbejder med bierne, så alle kursister i praksis kommer igennem alle trin i processen.

På kurset fremstiller vi først en 'starter' (cellebygger), som er en dronningeløs familie, som selv sagt vil være meget ivrig efter at producere dronningeceller. Kursisterne vil omlarve fra bifamilier med ø-parrede dronninger og andre bifamilier i Skolebigården, der har artet sig godt.

Herved fås et større antal 'kunstige' celler med helt unge gode larver, som tilsættes 'starteren'. Vi følger, hvordan dronningecellerne bliver udbygget. Dronningecellerne flyttes til en udvalgt familie med en eksisterende dronning, hvor cellerne bliver bygget færdig. Herefter udklækkes dronningerne og de får deres eget lille mini-familie-bistade hvor dronningerne vil leve, indtil de skal bruges. Proceduren gentages sædvanligvis mindst én gang, og afhængig af antal deltagere er målet sædvanligvis, at der

produceres 20-30 dronninger.

Egen ramme

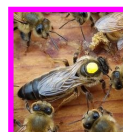
Hvis en kursist har en særlig god bifamilie, omlarver vi gerne fra den, så vi opnår et varieret avlsmateriale. Kursisterne får også mulighed for selv at avle dronninger til husbehov - gerne på larver fra Skolebigårdens gode ø-parrede dronninger. Vil du forsøge at udruge dronninger i din egen cellebygger, så kom med din egen ramme med dronningekopper. Så kan du omlarve fra Skolebigårdens gode dronninger. Vi har dronningekopper i HBF, som du kan købe. Du skal bruge din egen ramme, som du sætter to lister i. På listerne sætter du dronningekopperne. Husk, at du 6-10 dage før omlarvning skal have forberedt dit bistade, så det kan bruges som cellebygger.

Gele Royal

På dronningeavlskurset er der altid brug for gelé royal. Bygger bierne dronningeceller i dit bistade, må du meget gerne donere cellerne til dronningeavlskurset. I de åbne dronningeceller er der mest gelé royal. Skær dronningecellerne ud, læg dem i fryseren indtil du kan overdrage dem til tovholdere/ Kursister.

Jan, Michael og Dan er tovholdere.

Tekst :
Dan Jensen

Deltag i junis dronningeavler-kursus

Vil du deltage i kurset, så tilmeld dig ved at sende en mail til: info@horsholmbiavk.dk Så får du tilsendt yderligere oplysninger, når kurset er tilrettelagt i detaljer.

Kalender

Tirsdag 31. maj kl. 19:
En cellebygger gøres klar

Lørdag 4. juni kl. 15.00:
Første omlarvning.

Torsdag den 9. juni kl. 19:
Kontrol af celler, og bur på. Celler isættes plejefamilie. 2. omlarvning.

Tirsdag den 14. juni kl. 19:
Etablering af parringsfamilier. Cellekopper tilsættes. Celler fra 2. omlarvning i plejefamilie.

Søndag den 19. juni kl. 15:
Etablering af parringsfamilier. Cellekopper tilsættes.

Rosa & Katrine

Samarbejd med bierne ☺

Katrine

Charan

Kaare

Klaus

Karsten

Rose Marie

Bror

Rasmus

Mads

Louise

Oliver

Jonas

Ella

Jasmina

Ole Michael

Carsten

Peter

Michael

Jan

Rose Marie

Lone

Lærer-team 2022

Nye biavlere - ny energi

'Begynderkursus 2022' kom godt fra start i kantinen på Sophielund, hvor Ole Michael viste filmen 'Biernes By' og blandt andet fortalte om bi-familien, og hvordan det er en fordel for både bier og mennesker at samarbejde i stedet for at modarbejde hinanden.

For nye biavlere, der blev forhindret - og mere erfarne biavlere, der trænger til et 'brush up' er der mulighed for at se/gense undervisningsmaterialet på:

undervisningsmateriale.horsholmbiavl.dk

Den kiedsom vinter gik sin gang

.... men vi fik da et skub ud i lyset af workshops og vintermøder

Udvintring. Peter Sjøgren og Dorte Garrit sendte sidste års begynderhold godt i vej med et webinar. Du kan stadig se det her: <https://youtu.be/1gunr5wPTWE>

La dolce vita: Bi-inspektør Nicolaj Wium gjorde os kloge-re på honning og chokolade -med masser af teori og smagsprøver.

Pollen-vintermøde: Peter Sjøgren, Charlotte Rømlund Hansen og Henrik Rømlund Madsen satte pollen på menuen.

Humle-work-shop: Bi-Sam havde tilrettelagt to workshops og forberedt type-'huse' til hjemløse humlebier.

Vild med vilje: Aase Heidmann fik sat biodiversitet på scorekortet på HBF's andet vintermøde - og inspirerede til 'vildskab' i tilhørernes haver.

Opgør med flyve-sprækken

Biavl bygger på traditioner. Men nogle traditioner er måske uden mening.

Mange elementer i biavl bygger på 'synsninger', overtro og overleveringer.

Tag for eksempel anekdoten om, hvorfor røgpusteren beroliger bierne, - en anekdote som mange biavlere holder fast ved. Nye biavlere får år efter år serveret fortællingen om, at bierne analyserer sig frem til, at en skovbrand er under udvikling, når de registrerer røg. Det skulle inspirere bierne til at gå ned på honningtavlerne for at fylde deres maver med honning, så de er parate til at forlade stadet med en solid madpakke, hvis skov og stade står i flammer.

En mere sandsynlig forklaring på at røgen virker beroligende er sandsynligvis, at et pust røg gennem flyvesprækken pacificerer vagtbierne, og at røgen så i øvrigt forstyrrer biernes interne udveksling af feromoner og dermed stadets interne kommunikations-linjer.

På samme vis kan man undre sig over, hvor lidt der er blevet eksperimenteret med selve udformningen af bistaderne. Ud over en uheldig 25 årig periode med styropor-kasser er bistaderne udformet som da Lorenzo Langstroth introducere rammebiavl sidst i 18'hundredetallet.

Man kan spørge sig selv, om det nu virkelig er i biernes interesse, at staderne udstyres med en 40 cm lang, flad flyvesprække i bunden af stadet, når bier i naturen indretter sig med et enkelt indflyvnings/udflyvnings hul.

Stadernes 'lange slidser' ligner ikke noget, der har fundet en udformning, der udspringer af biernes naturlige miljø.

Fik bierne selv lov til at indrette sig, ville de næppe designe bo med et overflødig bræt til take-off og landingsbane og en lang slids, som det kræver en stor bemanning af vagtbier til at forsvare.

Huller er runde

Den tyske bi-guru Andreas Heidinger skriver, at mange biavlere overfor ham har bekræftet, at bierne bedre er i stand til at forsvare de runde flyvehuller i bistaderne.

Ud fra et matematisk beregning har et indgangshul med samme areal som en rektangulær flyvesprække en omkreds på ca. 1/3. Det runde flyvehul giver vagtbierne mulighed for et bedre forsvar, når vagtbierne er tættere på og i kontakt med hinanden. Vagtbierne kan bedre forsvare sig mod fx indtrængende hvepse i en tunnel, og dermed sænkes risikoen for røveri.

Andreas Heidinger anbefaler en flyvehuls-diameter på maksimalt 40 mm, men finder det dog ikke formålstjenligt bare at bore runde flyvehuller i traditionelle stader.

En helhedsløsning

Christoph Bloch, Optimal Beives foretrækker også et rundt flyvehul fremfor den lang flyvesprække. Han oplever, at bierne er mere afslappede, når stadet har et rundt flyvehul i staderne med tagrørsvægge.

-Vi researchede en del i museernes arkivalier, videnskabelige publikationer, gamle biavls-bøger og erfaringsrapporter og udviklede vores stadebyggeri, indtil vi nåede frem til at gøre brug af det runde flyvehul med afskærmning og uden flyvebræt, fortæller Christoph, der også kan konstatere, at Demeter (den biodynamiske organisation i Tyskland) opererer med runde flyvehuller.

Flyvehullet skal max ha' en diameter på 35-40 mm (er flyvehullet større, kan bierne have svært ved at holde varmen), og indenfor flyvehullet - i stadet - skal flyvehullet være udbygget med en vind-afskærmning.

Da fugten diffunderer ud gennem væggenes tagrør, køles stadet, og fugtigheden reduceres i stadet. På den måde undgår man i et Optimal stade, at bierne har behov for

hænge udenpå stadet om sommeren for at ventilere fugten ud af stadet, når nektaren fra de store træk skal inddampes.

Det lille flyvehul kan bevogtes af bare fire vagtbier. Og i den daglige biavl har det vist sig, at bierne flyver ind og ud af stadet på en velordnet måde. I travle tider kan bierne kort hænge i luften inden indflyvning.

Indgangshullet er præcist dimensioneret til et effektivt forsvar mod røveri og hvepseangreb, og den indbyggede vindafskærmning stopper selv de voldsomme iskolde storme på Danmarks barske jyske vestkyst, fortæller Christoph.

Spidsmus

Eneste argument for de lange traditionelle flyvesprækker er, at de kan minimeres til 7 mm (en blyants tykkelse) og dermed forhindre, at spidsmus finder vej ind i stadet.

Afskærmning for mus og spidsmus

'Spidsmus' er en familie af små pattedyr som kan minde om mus med lange snabelagtige snuder. Spidsmus er imidlertid ikke gnavere, men tilhører ordenen insektædere. Spidsmus er totalfredet. Kropslængde: 5,5-8 cm/ Halv længde: 3-4,5 cm/ Vægt: 5-15 g

Hvad sker der, hvis du ikke forstyrrer bierne, men lader dem i fred - ud fra ideen, 'at bierne ved bedst'. Bierne har en viden, som de har samlet i fem millioner år. "Bi-Ord" har bedt Ole Michael besvare spørgsmål fra lade biavlere. Har du spørgsmål, så send dem til: info@horsholmbiavl.dk

DOVEN BIAVL SÅDAN!

Spørgsmål fra den dovne biavl:

KAN JEG DROPPE MYRESYREN?

Kan jeg slippe for at give myresyre? Bierne flygter, og myresyren i sig selv noget ubehageligt stads. Hvad med at fremme sværmning, så sværmen kan flyve af sted med miderne?

SVAR:

Ja, du kan godt slippe for at give myresyre; men det kræver, at du i stedet bekæmper varroamider ved at fjerne den yngel, som miderne opformerer sig i. Her er droneyngel-fratagning særdeles effektiv,

altså det med at fjerne 1/3 dronetavle en gang om ugen frem til St Hans. Gider du ikke dette, kan du bruge en todelt dronetavle og kun skære hver 10. dag. Er dette også for meget, kan du vælge at skære yngel fra én gang for alle midt på sommeren. Denne teknik er særdeles effektiv, da du dels fjerner de varroamider, der sidder i droneynglen, dels de varroamider, der sidder i arbejdynglen. Fjerner du hele yngellejet i starten af juli, kan bifamilien nå at genskabe et fuldt yngelleje og komme på omgangshøjde med andre bifamilier senest i slutningen af august. Ud over, at du på den

måde laver en meget effektiv varroabekæmpelse, kan de fratagne yngeltavler bruges til at lave en aflægger af, måske endda to. Læs om "Gratis aflægger" i Bi-Ord nr. 1/2022.

Din idé med at lade bierne sværme varroamiderne bort dur ikke. Det vil hjælpe lidt, men kun lidt, da de fleste varroamider, og det meste varroa-afkom, sidder i ynglen.

Tour de Apiculture

+2 Sommer-biskole

Traditionen tro gennemfører Hørsholm biavlforening et +2-kursus - i realiteten en sommer-biskole. Kurset henvender sig til biavlere, som har haft bier i mindst to sæsoner og gerne vil lære mere - især om hvordan, man "læser" familien og undgår at begå unødvendige fejl. Kurset foregår på den måde, at deltagerne på skift besøger hinandens bigårde, og dér løser aktuelle opgaver som fx at udvide korrekt, afværge sværmning, lave en aflægger eller sikre korrekt indvintning.

Det overordnede formål med kurset er at give deltagerne så meget overblik og ro på opgaverne, at der ikke opstår konflikter mellem bier og biavlere.

Første kursusgang finder sted i Skolebigården torsdag den 2. juni kl. 19. Her lægger vi en plan for sommerens

Tour de Apiculture.

Ole Michael
fører an på
turen.

Pak dit dødsbo...

Indlevering af tavler til rens og vask:

Den 27. april kan du slippe af med gamle fodertavler, tavler fra døde bifamilier og andet, der skal smeltes rent for voks.

Parallel-stabling

Rammerne stables så bærelisterne holdes parallelle. Slå en snor om rammerne med en mærke-seddel hvorpå der står: 1) Dit navn. 2) Sækkens nr. ud af et total antal sække. Manilamærkerne skal være nummereret (fx 1/5, 2/5, .. osv. så al voks fra den enkelte biavl bliver smeltet i én arbejdsgang). 3) Hørsholm.

Sænk rammerne ned i én eller flere kraftige blå plast-sække. Snør sækken til igen og gentag mærkningen som beskrevet ovenfor. Sækkene skal være bi- og hvepsetætte og må højst veje ti kilo.

Kraftigt plastic

Når du pakker rammerne skal du bruge kraftigt plastic eller to sække uden på hinanden. Brug en blå sæk yderst.

Den blå farve markerer tilhørsforholdet til Hørsholm Biavlforening. Bruger du ikke en blå sæk yderst, er det vigtigt, at du tydeligt markerer fx med en blå tuschpen, at pakkerne eller sækkene har adresse i Hørsholm.

Du må ikke stoppe flere tavler i sækkene end sækkene kan lukkes forsvarligt. Stil sækkene på én af pallerne, der er sat frem

i carporten, Enghave 21c i Rungsted.

Sorte sække

Har du købt/fået tavler, som ikke er 'registreret - Voksklub-voks' - eller står du med andre tavler/voks af anden og fremmed herkomst, så skal tavlerne behandles som 'sorte' og pakkes i sorte sække.

Det samme gør sig gældende, hvis du ikke er registreret medlem af Voksklubben.

Køb med rabat

I 'uge 16' fra den 14. til den 24. april kan du købe ind i Bihusets webbutik med rabat, når du bruger koden: hørbi.

Den 27. april skal du aflevere dine tavler. Den 28. april leverer Bihuset varer bestilt i uge 16 og henter vores rammer med retur.

TAG EN DYB INDÅNDING

Igen i år møder mange biavlere det triste forårs-syn, at én eller flere bifamilier er døde. Kig godt på resterne og lær, så det aldrig sker igen.

Kig til dine bifamilier nu, og se om alt er ok. Løft låget, gerne i koldt vejr. Så sidder bierne stille, og du behøver ikke at frygte angreb fra de bier, du lige har forskrækket ved at løfte låget. Lever bierne, sidder de i en klynge oppe under dækbræt eller dæk-brædder. Bruger du et klart plastlåg, behøver du ikke at åbne for, at se, om de er liv. Er bierne døde, tager du en dyb indånding, og noterer dig, hvad du ser. Det er nemlig sådan, at jo mere man har lært sig af tidligere års bi-død, jo mere vil man kunne mindske risikoen for at finde sine bifamilier døde de kommende år.

Sult

Sidder der ikke foder tæt på det sted, hvor bierne er drattet ned, er de døde af sult. Mange døde bier sidder med hovedet inde i de tomme celler. Er de døde af sult tidligt på vinteren eller allerede sent i efter-

året er bierne pakket ind i mug. Ligger alle bierne på bunden, er det sommerbier, der blot er gået til. Det sker, når der mangler en æglæggende dronning i august. Kort sagt, er det er ikke lykkedes dronningen af lave et pænt stort yngelleje i august-september. Så selvom det så godt ud med mange bier, kan det have været bar sommerbier, der fyldte op i stedet. De falder med sikkerhed om af alderdom, længe før det bliver forår. Mangel på vinterbier, kan også skyldes for hurtigt foderindtag med flydende foder. Yngellejet blev fyldt op med foder, og dronningen kunne ikke finde plads til sine æg. Det kan også skyldes et sent dronningeskifte eller en for sent parret dronning evt. en jomfru, der ikke nåede at blive parret i tide. Så har der ikke været en parret dronning til at lægge æg til ud-klækning af vinterbier.

Ole Michael stiller diagnosen

Krystalliseret raps- og efeu-honning

Sidder de døde bier på tavlerne endnu, og med foder tæt på, kan dødsfaldet skyldes foder, der er krystalliseret. som vi kender det fra rapshonning. Dette kan også ske, hvis bierne har taget godt for sig af honning ved efterårstræk på vedbend (efeu). Varroa-ekspert Per Kryger fra Århus Universitet har flere gange udtalt, at manglende eller dårlig varroa-behandling fører til bidød. Et stort varroa-tryk giver adgang for virus sygdomme, herunder sygdomme, som får bierne til at miste orienteringen, så de ikke kan finde hjem. Så finder man sine bistader tomme, er dette sandsynligvis forklaringen.

Så hånden på hjertet: Var du omhyggelig nok med at varroa-behandle dine bier den foregående sæson?

Er skaden sket, samler man alle tavlerne fra de døde bifamilie og putter dem i en sæk, der sendes til omsmelting. (Se side 9). Man kommer hurtigst over den triste oplevelse ved straks at få fat i en ny bifamilie, eller placere én af de reservefamilier, man fik lavet, på den tomme plads

**Og sig så til dig selv:
Det må ikke ske igen!**

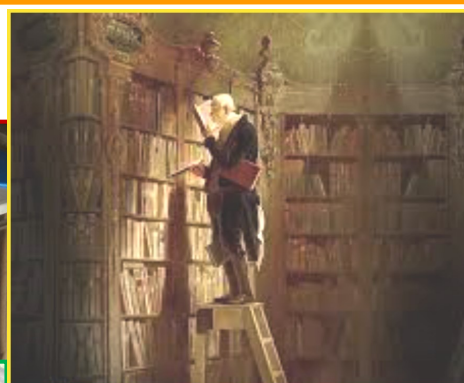
Lån grej i HBF.....

HBF har fire slynger og tre presser, som du kan låne. (En motor-slynge med skrællegrej, en Thomas tøndeslynge med si-bund og skrællegrej, /en stor håndslynge med skrællegrej, en lille tøndeslynge, og to honningpresser). Du skal blot huske at reservere det, du skal bruge på udlejning.horsholmbiavl.dk

Den lille slynge kan ligge i et hvert bagagerum. Håndslyngen og pressen kan være i de fleste bilers bagagerum. Motor-slyngen kræver en caravan eller en trailer. Slynger og presser skal du hente på Enghave 38, hvor du også finder HBF's voks-smelter.

Loddeapparater og refraktometer

Biavlere, der bruger tråd i rammerne, kan låne ét af HBF's fem loddeapparater. Apparaterne udlånes en uge ad gangen. Man låner dem typisk på en kursusaften eller en onsdag, hvor der er åbent hus i Skolebigården. Det er vigtigt, at der bliver udfyldt en låne-seddel, så vi ved hvem, der har det enkelte apparat.

Husk....Lån bøger

HBF har en fin lille samling faglitteratur om biavl.

Bøgerne står på Enghave 38.

Når Naturhuset efter coronapandemien igen bliver tilgængelig, og vi har udviklet en registrering af udlånt materiale står bøgerne til rådighed for interesse-rede.

Du kan finde en liste over vore bøger på hjemmesiden.

Lur sværmen med en sværm-kasse

Byg en kasse og fang egne og andres sværme.

Brug ca. 13-16 mm vandfast krydsfiner

Har du stået let opgivende og set hele dit lufrum fyldt med dine egne eller nabos summende bier?

Er du forgæves løbet rundt og slået med grydelåg, eller uden succes forsøgt at sprøjte sværmen ned med haveslangen, kan en sværmkasse være svaret: Det indbydende attraktive hjem for en flok hjemløse bier, der leder efter et sted at bo. Alt hvad du skal finde frem er krydsfiner, seks rammer og lidt æterisk olie. Med lidt husflid kan du så stå forberedt, den dag bierne finder på at sværme.

Sværmning

En sværm er et sundhedstegn. Det er kun friske bier, der sværmer, og sværmning er den eneste måde bier formerer sig på.

Pladsmangel, et for varmt indeklima, en aldrende dronning, der lægger for få æg eller en dronning, der udskiller for lidt feromon, kan stimulere biernes udlængsel.

Man kan aflæse, at bierne vil sværme, når bierne anlægger dronningeceller og sværmtilstanden aktiveres, når dronningecellerne bliver forseglet. Er bierne i sværmetilstand, samles der ikke pollen eller nektar, og dronningen stopper med at lægge æg.

På en lun dag

Bierne sværmer altid i godt vejr midt på dagen. Som oftest i perioden fra midt i maj til midt i juli. Mest sandsynligt i juni. (Men august og september er ikke udelukket).

Som optakt samler en større gruppe bier sig udenpå stedet for derefter at lette og flyve af sted til et midlertidigt hjem og samlingspunkt. De bier, der har dronningens duftstoffer på sig, flyver med dronningen.

Sværmen består af bier på alle udviklingsstadier: halvdelen af stadets indbyggere og op til 20.000 bier. I første omgang flyver sværmen fx til et æbletræ eller egetræ i nærheden.

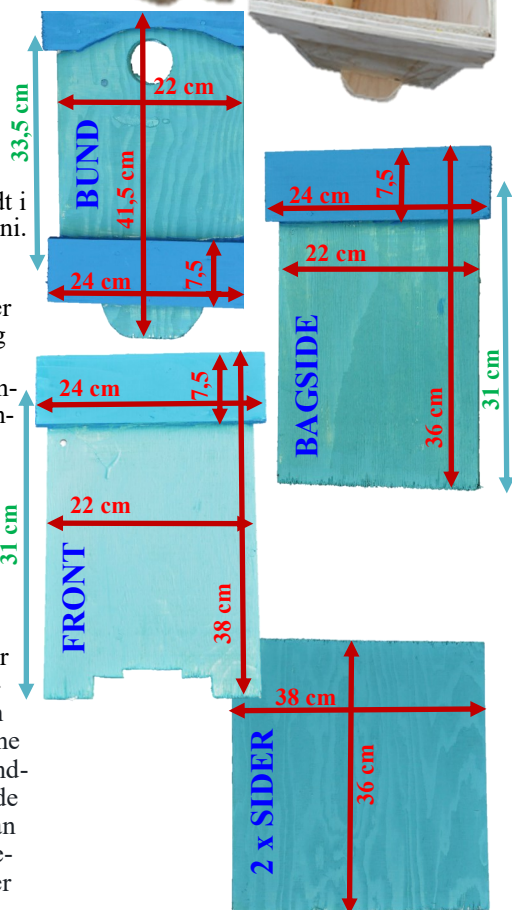
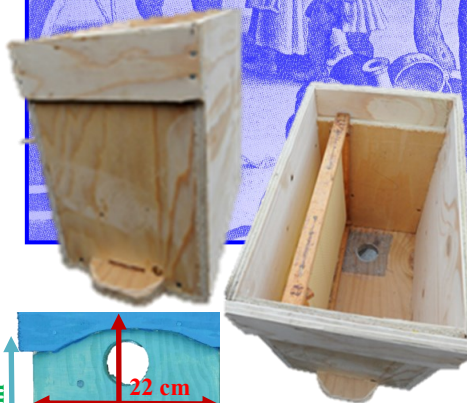
(Gerne et træ med garvesyre). Herfra vil sværmen sende spejder-bier ud for at finde et nyt hjem, og det er her sværmkassen skal fremstå som det perfekte hjem for spejder-bierne. Kan man få rystet bierne ned, inden spejder-bierne finder alternativ indkvartering flere hundrede meter væk, er det nemmere at holde sammen på tropperne, og alle bierne kan gå i gang med at svede voks, så yngeljet og forrådsdepoter kan anlægges efter få dage. Efter sværmningen, glemmer bierne deres gamle stade totalt og kan derfor godt bo som nabo til det gamle stade.

Byg din sværmkasse

- * Du kan male krydsfineren.
- * Du kan gnide krydsfineren med bivoks, Eller spred lidt propolis.
- Eller spred lidt propolis.
- * Dryp et par dråber citrongræsolie ved indgangen til sværmkassen. Det siges at citrongræsolie tiltrækker spejderbierne.

Se sværme! Illustration til Vergils Georgica af Wenceslaus Hollar, böhmsk gravør fra 1600-tallet

Sværmkassen

Sværmkassen er bygget til seks rammer. Det gør det nemmere at overføre sværmen til en magasinkasse.

Den optimale placering af din sværmkasse: I et træ ca. ni meter over jorden med en sydvendt indgang. Men sådan skal det ikke nødvendigvis være. Hæng sværmkassen i et træ så højt du kan nå. Sværmkasser ansås til at have en succesrate på omkring 1 til 3.

Bi-jura bygger på romer-retten

Danske love om bier og sværme bygger på den gamle Romerret.

Romerne var de første, der opstillede regler for, hvordan man skulle afgøre tvister om bier. Det grundlæggende spørgsmål er og var: hvem har ejendomsretten til bier, når nu bier kan finde på at flyve væk.

Når bier sværmer, så er de 'væk' og vender ikke tilbage, som andre tamme husdyr.

Skulle man, ifølge Romerretten, bevare ejendomsretten til sine bier, skulle man følge efter dem, udpege bierne og proklamere sin ejendomsret. Romerretten kommer til at præge hele den europæiske regulering af bier og ejendomsretten til bier.

Jyske Lov

I 'Jyske lov' fra 1241 er det nedfældet: *Sværmer bierne, må man som i Romerretten følge bierne og gøre krav på dem.

*Træffer man bier på marken, og ingen hævder ejendomsretten, er de frit bytte. I Chr. V's danske lov, kan man i femte bog 13. kapitel finde regler for bier og vilde dyr.

Dansk jura om bier bygger i dag på Chr.V's danske lov, der bygger på Jyske lov og Romerretten.

I 2006 blev lovgrundlaget udvidet, og vi får et Binævn og Biavlsmyndighederne, der i lighed med rækken af 500 andre love giver staten ret til at trænge ind på privat grund.

Onkel-vits: En såkaldt honningfælde. ☺

Øl-win-win

En sand win-win situation: Du kan eksponere dit oprigtige sociale sande 'jeg' ved at købe en ramme øl.

Hjælp os. Vi har rammer med Tuborg dåseøl i overskud. Køb en ramme med 18 stk. Tuborg til 100 kr. - og så er det inklusiv pant. Kontakt Jens: telefon 6169 4995, mail: jensblume@hotmail.com

Tagpap på plads

Et lille sejt team bestående af Henrik Suhr, Michael Andersen og Ole Michael fik lagt tagpap på reolbordet i Skolebigården, så bygningen nu om sider står færdig.

Vind en frø-blanding

Tiltræk bier og sommerfugle sommeren igennem. Plant en pollen og nektarblanding, der er sammensat af arterne boghvede, quinoa, olieør, honningurt, fodermarvkål, rød- og hvidkløver, alsikekløver, kællingetand, stenklover, hjulkrone og esparsette. Send en mail til: info@horsholmbiavl.dk mrk.: frøblanding, så deltager du i lodtrækningen om en frøblanding.

Velkommen i HBF

Charlotte Garby
Isak Rasmussen
Bror Even Meldal
Henrik Kjærsgaard Nielsen
Carsten & Mille Bach Jensen

Biernes helt egen dag

Den 20. maj fejrer FN Verdens-bi-dag med det formål at anerkende biernes og andre bestøvers rolle i økosystemet. Datoen blev valgt, fordi den slovenske Anton Jansa blev døbt den 20. maj 1734. I 1770 bliver Anton udnævnt til den første kongeligt udnævnte lærer i biavl i hele det Tysk-Romerske rige.

HBF i Top 5

Ifølge Danmarks Biavlerforenings egne medlemsopgørelser har kun fire lokalforeninger ud af 94 flere medlemmer end Hørsholm Biavlerforening

Nyt marked for bivoks

En ny - eller snarere gammel måde at bruge bivoks. Bivoks placeret på pilespidserne øger pilens gennemtrængnings-effekt.

Aktivitets-kalender

Uge 16. 14.-24. april.

Indkøbsuge i Bihusets web-Butik med rabat. Kode: hørbi

19. april: kl. 19 i Græsted:

Lise Hansted fortæller om 'Biavl i Indien'.

19. april:

Begynderkursus, Sophielund kl. 19.

24. april:

Oprydningsskole. kl. 13-16.

26. april:

Begynderkursus, Sophielund kl. 19.

27. april:

Voksklub aflevering: dødsboer og gamle fodertavler afleveres i OM's carport.

28. april/torsdag. Bihuset leverer varer.

1. maj: kl. 13-16: *

Standerhejsning, i Skolebigården

3. maj: Begynderkursus, Skolebigården.

10. maj: Begynderkursus, Skolebigården

Uge 20. 13.-22. maj. Indkøbsuge i Bihusets webbutik med rabat. Kode: hørbi.

17. maj: Begynderkursus, Skolebigården

20. maj: Biernes dag

24. maj: Begynderkursus, Skolebigården

31. maj: Begynderkursus, Skolebigården

31. maj, tirsdag, kl. 19

Dronningeavlkursus

2. juni/torsdag: Bihuset leverer varer.

2. juni, kl. 19: +2 kursus. *

4. juni, lørdag, kl. 15

Dronningeavlkursus

7. juni: Begynderkursus, Skolebigården

11. juni sommerudflugt

14. juni, tirsdag, kl. 19

Dronningeavlkursus

18. juni, lørdag

Jordbær/ honningdag

19. juni, søndag, kl. 15

Dronningeavlkursus

Uge 29

16.-24. juli: Indkøbsuge i Bihusets webbutik med rabat. Kode: hørbi

28. juli: Bihuset leverer varer.

7. august: Begynderkursus, Høst. Hørsholm Skole

Uge 34

20.-28. Aug. : Indkøbsuge i Bihusets webbutik med rabat. Kode: hørbi

6.sep/ tirsdag. Indsamling af rammer efter slyngning

7. sep./onsdag: Varelevering fra Bihuset. *

* Der er behov for læsse/losse-assistance.

